

‘Luisteren ligt niet in onze aard’

EEN GRIEKSE IN DE GEMEENTERAAD

Kees Mijnten

‘Veel dingen in de Griekse politiek vind ik begrijpelijk, maar niet verdedigbaar. Dat heeft te maken met de prille staat van onze democratie. We hebben de naam dat we die hebben uitgevonden, maar volgens mij werden besluiten in de tijd van Pericles toch anders genomen. We hebben die democratie zelf nooit echt in praktijk gebracht, dat is ons probleem. Politiek heeft te maken met onderhandelen en luisteren, en dat luisteren ligt niet echt in onze aard. In Nederland zijn we gewend meer samen te werken en compromissen te sluiten, het harmoniemodel. In Griekenland is dat nooit nodig geweest, men is in die traditie niet opgegroeid.’

Een observatie van een kersverse politica. Pascale Georgopoulou (28) zit sinds 2 maart als een van de negen leden van de Groen-Links-fractie in de gemeenteraad van Utrecht. Ze kreeg meer dan 900 voorkeurstemmen. Als beleidsmedewerkster van de Stichting Omroep Allochtonen (STOA) probeert zij radio en televisie warm te maken voor de inschakeling van allochtonen. Op alle terreinen: als presentatoren, acteurs, musici, deelnemers aan spelprogramma's en als publiek bij uitzendingen, omdat ook de omroep een afspiegeling van onze maatschappij moet zijn en er op die manier een voorbeeld kan worden gegeven. Zoals het Turkse meisje Fatima in 'Goede Tijden, Slechte Tijden' bijdraagt aan begrip en herkenning. 'Niet dat dat grote veranderingen teweeg brengt, maar het zijn allemaal kleine stukjes van de puzzel. Je werkt aan verandering van bestaande beelden,' aldus Pascale.

Defensief

Opkomen voor allochtonen kan de Utrechtse Griekse nu ook in de politiek. Waarom die keuze? 'Ik heb jaren gewerkt in de welzijnssector voor allochtonen. Wat mij altijd verbaasde en ook frustreerde is dat dat werk wordt gedaan vanuit een defensieve houding. Zo van: dit werk is heel belangrijk, je moet ons helpen, geef ons maar geld en dan zullen

we laten zien hoe belangrijk we zijn. Maar zo werkt het niet. Ik wilde graag eens aan die andere kant zitten, waar je de mogelijkheid hebt om bepaalde accenten te leggen en het beleid mee te bepalen. Om ook eens een aantal stereotypen de wereld uit te helpen. Wat dat betreft profileer ik mezelf best wel nadrukkelijk als allochtoon.'

Ze koos in de politiek duidelijk links van de PvdA. 'Maar niet zo links als de Socialistische Partij; ik weet nog steeds niet wat die nu echt willen. Het probleem is dat je te maken hebt met een bepaalde lijn van een partij die je moet volgen. Dat is nu eenmaal zo en dan moet je een partij vinden waar je het voor het grootste deel mee eens bent. Ik heb hier en daar gedropt dat ik geïnteresseerd was en toen is dat contact met Groen Links ontstaan. Het zijn gewoon leuke mensen, die weten waar ze voor staan.'

Maar zou ze nu om haar persoonlijke kwaliteiten gekozen zijn of omdat ze én vrouw én allochtoon is? 'Zou ik het vervelend vinden als blijkt dat ik daarom ben gekozen? Nee, want ik kan nooit weten hoe het anders was geweest. Ik kan nooit weten hoe men op mij zou hebben gereageerd als ik man of Nederlander was geweest.'

Kruiwagen

Ze heeft nu dagelijks met het politieke spel te maken. Groen Links is een grote fractie in de gemeenteraad (de achterban liep pas twee maanden later massaal weg, bij de Tweede-Kamerverkiezingen) en heeft zelfs twee wethouders. Moet zij zich nu streng aan de partijlijn houden? Pascale: 'Fractiediscipline is er niet echt. We stemmen vaak verdeeld. En dat is een beetje problematisch, het is nog even wennen dat we in het college zitten.'

Voelt zij zich nu in de politiek lid van de Griekse gemeenschap? In ieder geval wil zij politiek op een eigen manier bedrijven. Het raadslid: 'De relatie met de

Griekse gemeenschap is hecht. Ik heb daar veel gedaan en sta er nog steeds voor open als er het een of ander gedaan moet worden. Maar of ik er nu echt als een vertegenwoordiger van die gemeenschap zit? Natuurlijk breng ik als Griek en allochtoon bepaalde dingen mee in die functie, maar ik ga daar op een eigen manier mee om. Ik attendeer mensen op mogelijkheden, in plaats van direct te helpen als ze bijvoorbeeld om woonruimte vragen. Ik reageer nooit met: ik zal dat wel even regelen — gesteld dat dat al zou kunnen. Ik wijs de weg. Dus niet als kruiwagen voor mensen, maar door informatie te bieden aan mensen die geen toegang tot het gemeentelijk apparaat of de politiek hebben.'

Gemengd

De Utrechtse Griekse is, zoals zij het zelf noemt, 'een gemengd produkt': Griekse vader en Nederlandse moeder. Ze werd in Heerlen geboren, ging als kleuter naar Thessaloniki en keerde als vijftienjarige met haar moeder terug naar Nederland. Aan de Groningse Universiteit studeerde ze Nieuwgrieks en ze werkte enige tijd als radiojournaliste voor de NOS. Maar met telkens in het achterhoofd het plan daarna naar Griekenland terug te keren. (Pascale: 'Het klassieke verhaal van elke gastarbeider. Je merkt echter dat de afstand met het land dat je achterlaat steeds groter wordt'). Ze bleef, en wordt nu als deeltijd-politica bedolven onder de stroom stukken, die dagelijks het stadhuis verlaat. Tot verbazing van haar (Griekse) man, die niet kan inzien wat er nu zo efficiënt aan is om op één dag twee enveloppen met stukken per post te verzenden en ook nog eens een bode langs te sturen met stukken die eigenlijk geen enkele haast hebben. De ondoorgronde logica van de bureaucratie.

Zowel als mens als politica bevindt zij zich tussen twee culturen. Hoe ga je daar mee om? Pascale (zakelijk en zeer

zelfverzekerd) studeerde, na haar Nieuwgriekse studie in Groningen ook nog Communicatie aan de Universiteit van Amsterdam. Het is een basis voor haar antwoord: 'Wat heel moeilijk is en, denk ik, een van de laatste barrières die een allochtoon in Nederland moet overwinnen, is de non-verbale communicatie, de gedragsregels die tussen mensen gelden. Je kunt dan nog zo lang in een land wonen en vrienden en kennissen hebben, er blijven dingen waar je nooit voor honderd procent je vinger achter krijgt. Bijvoorbeeld: hier in Nederland is men geneigd vaak heel direct te zijn. Ik heb het gevoel dat daar onder het mom van directheid toch iets brutaals, iets onfatsoenlijks achter zit. De normen en waarden verschillen daarin toch.'

Ongeregeld

We stappen over naar de Griekse politiek. Het Griekse voorzitterschap van de Europese Unie is toch een pijnlijke puinhoop geworden? Die constatering steekt haar. 'Dat heeft ook met beeldvorming te maken. Die Grieken, dat zootje ongeregeld daar, weten niet wat ze willen. Ze zitten maar wat te zeuren over die Macedoniërs en Albanëzen. Ik vind dat een beetje ridiculiserend. De Griekse politiek is daar zelf ook wel debet aan, maar zo iets werkt naar twee kanten. Mensen nemen je niet serieus en dan ga je schreeuwen: jullie nemen me niet serieus. En dan doen ze dat al helemaal niet meer. Het voorzitterschap was op een aantal terreinen belabberd, maar op zichzelf niet slechter dan enkele andere voorzitterschappen. En wat Albanië en Macedonië betreft is het gewoon de onkunde van de Griekse diplomatie en het buitenlands beleid om duidelijk te maken waar het nu precies om gaat.'

'Of ik in de Griekse politiek zou kunnen functioneren? Nee. Dat heeft weer met die communicatie te maken, de geschreven en ongeschreven regels, waarden en normen. Ik was vijftien toen ik daar wegging, ik ben er nooit onderdeel van de samenleving geweest. Dat is niet in te halen. Ik mis de instrumenten om daar goed te kunnen functioneren. Bij de vraag of ik terugga zegt het hart Griekenland en het verstand Nederland, en dan weegt het verstand zwaarder. Al houd ik mezelf wel steeds voor niet te vergeten waar ik vandaan kom.'

Uitstraling

Thanasis Apostolou is als Tweede Kamerlid voor de PvdA een landelijk bekende Griek geworden. Is hij een voorbeeld voor haar? 'Hij heeft heel veel bereikt, maar het was voor ons Grieken wel even wennen. Je hebt het gevoel: er zit een Griek in het parlement, dus die zal wel het een en ander regelen. Maar zo is het nu eenmaal niet. Dat hebben we

ook als Groen Links in Utrecht. Er zijn nu enkele omstreden onderwerpen, die op het bordje van onze eigen wethouders liggen. En we hebben uitgerekend de posten Verkeer en Milieu en Ruimtelijke Ordening. De buitenwacht denkt al gauw dat zijn onze mensen, die regelen dat effe. Zo werkt het natuurlijk niet in de politiek. In die zin denk ik dat Thanasis een hele moeilijke rol had en heeft. Ook omdat de landelijke politiek ver van de mensen af staat. Een beetje onzichtbaar en onduidelijk. Er zijn ook veel Grieken die iets hebben van: wie is die man toch en wat doet hij? En men heeft waarschijnlijk verwachtingen van hem, die begrijpelijk, maar onhaalbaar zijn. Hij is altijd heel goed voorbereid, hij weet waar hij het over heeft. Als persoon is hij heel erg voorzichtig en dat straalt ook uit in zijn politieke activiteiten. Maar een voorbeeld? Nee, we zijn totaal anders qua achtergrond en generatie. Maar we kunnen er trots op zijn dat voorbeeldfiguren als Thanasis, en ook enkele Griekse wetenschappers en zakenmensen hier in Nederland, een belangrijke uitstraling op onze jongeren hebben.'

Tot slot — ik kan het niet laten — een vraag waarmee je iedere politicus kunt prikkelen, want het antwoord zullen ze

uit lijfsbehoud nooit geven. Wat wil je in de politiek bereiken, ook Kamerlid?

'Ik weet het nog niet. Ik beschouw dit echt als een geweldige ervaring en leerschool. Ik heb geen carrièreplanning in mijn hoofd, ik beschouw me meer als beleidsmaker dan als politicus. Mijn sterkste kant is niet de wijk in en met de mensen praten. Ik doe het wel, maar het is gewoon mijn sterkste kant niet. Dat is meer: met voorstellen komen en resultaatgericht werken. Ik moet bekennen, als ik 's avonds na een vergadering op het stadhuis naar huis loop, kijk ik toch met enige trots om me heen. Niet dat ik iets heb bijgedragen aan wat daar staat, want dat staat er al jaren, maar ik heb wel het gevoel dat ik mijn best doe. Het is concreet. Als ik bijvoorbeeld hier een nieuw fietspad zie, dat is concreet. Op dat soort zaken kunnen mensen je aanspreken. Daar kun je iets mee.'

Een Nederlandse Griekse, actief voor Groen Links. Dat is niet altijd gemakkelijk uit te leggen. Toen zij onlangs in het kader van een uitwisselingsprogramma in de Verenigde Staten was, omschreef zij haar partij pragmatisch en voorzichtig als *a kind of Democratic Party*. Dat zal voor de ex-CPN-ers in haar partij even slikken zijn. ❖

HET GRIEKSE EILAND

GRIEKSE BOEKEN & MUZIEK

Westerstraat 15
1015 LT Amsterdam
tel. 020-6268509 / fax: 020-6220319

OPENINGSTIJDEN
maandag t/m vrijdag : 12.00 - 18.00 uur
donderdagavond : 18.00 - 21.00 uur
zaterdag : 11.00 - 17.00 uur